

Ἡ γυναίκα ἐσύ, Σίβυλλα,
Ποὺ κατὰ πῆλιν τὰς τέρας,
Μὲς σὲ ποιά κατατόνια
— Πῆς μου ἐμένα — θὰ πᾶς
Νᾶν τὰ ξεβράσῃς.

Ὁ Φιλισταίος ἦ ὁ ἀγοραῖος ἴσως νὰ ρωτήσῃ πάλι ποιοὶ εἶναι οἱ Δράκοι οἱ μυριόμαχες καὶ σὲ τί δὲν πρόκειμαν τῇ Σίβυλλᾳ, ἢ πῶς μπόρεσε μιὰ γυναίκα, ἐτιώντας καὶ Σίβυλλᾳ, νὰ καταπιῇ ὅλα τὰ στρατὰ τοῦρανοῦ δίχως νὰ φωτοκαοῦν τὰ σωθικά της. Ἰσως ἀκόμα καὶ πῶς μπόρεσε νὰ χωρέσῃ τόσο πλήθος ἐκεῖ μέσα. Ἐγὼ ὅμως δὲν κατάντησα τόσο πεζὸς ἀκόμα. Μιὰ περιέργειά ἐχω μοναχά: Μὲ τί τρόπο καὶ τί δρόμο θὰ ξεβραστοῦν κὺτὰ τὰς τέρας; Ἄν γίνωμαι ἀδιάκριτος, ἢ μεγαλοφάνταστη τέχνη φταίει.

Μὰ ἂς ἀφήσωμε τὰ χωράτᾳ καὶ ὅλοι οἱ πρόδρομοι αὐτῆς τῆς θείας τέχνης ἂς τῇ χαρούμε τῶρα στὸ πιὸ φεγγόβολο φανέρωμά της. Γίγνεται κάπια κακὰ σημάδια στὶς σελίδες τῆς δευτέρας συλλογῆς μου δίνουν φόβους ἀόριστους πῶς ὁ ποιητὴς δὲ θὰ φτάσῃ ὡς τὸ ἀντίμα καὶ τῆς ἐβδόμης σφραγίδας. Ἐπίσχεση γι' αὐτὸ δὲ δίνω βέβαια. Ὅμως μερικὲς στιγμὲς στὴν τελευταία του συλλογὴ ὁ κ. Σκίπης σὰ νὰ περᾶτῃ τὴ μεγάλη καὶ μεγαλοφάνταστη ἰδέα καὶ σὰ νὰ χαμηλῶνι σὲ αἰσθηματικὰ πρὸ ἀνθρώπων. Κοντεύει μάλιστα καὶ νὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀγοραῖους ἐκεῖ πού κλαίει σὺν κοινῇ θνητὸς στὸ μνημα τῶν γερόντων του. Τὸ ἴδιον, στὸ τελευταῖο μέρος τοῦ βιβλίου παίρνει νὰ ξεσυγνεύσῃ κάπως ὁ ἀέρας. Οἱ οἰκτρὲς ρήσεις δὲ λείπουν βέβαια καὶ ἐκεῖ ὡς τόσο ὁ ψηλὸς τόνος ταπεινῶν, ἢ ἰδέα κατεβᾷ, νει σὲ δρόμους πρὸ βχτοῦς γιὰ ποιητὲς τοῦ μπιτοῦ τοῦ κ. Σκίπης, μιὰ ἀληθινότερη αἰσθησιολογία χαρὰ. Ζεῖ δειλά, οἱ Σίβυλλες καὶ τὰ ὑπερκόσμια στοιχεῖα γίνονται Δεναῖδες καὶ δεινὰ καὶ ἀνθὼ με κάπια γῆνη μυρουδιά καὶ κάπου, σὰ λ. χ. στοὺς «Σαλιαγκούς» καὶ στὸν «Αἰσάτυρο», σκευεύει μιὰ πνοὴ ψυχικῆς συγκίνησης καὶ ἕνα ἀπείκασμα ρυθμοῦ μορφῆς καὶ ἀρμονίας, πού δίχως τοῦ δὲν εἶναι νοητὴ οὔτε μικρὴ οὔτε μεγάλη ποίηση. Καὶ δὲν πιστεύω νὰ χρειάζεται τῷ δοῦθαι τοῦ κόσμου γιὰ νὰ ξετυλιχτῇ με τὸν καιρὸ ὁ σημερινὸς ποιητὰς στὸν ἐνν τεχνίτη αἰσθητὴν, ἀπλὸ καὶ ταπεινόν, ὅπως ἴσως θάναί καὶ ὁ Ἀναμενόμενος ἀπὸ τοὺς μεσαιωνιστὲς τῆς ἐποχῆς μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΤΟ ΒΥΣΣΙΝΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

("Ἐνα γράμμα τοῦ συγγραφέα του)

Φίλε κ. Ταγκόπουλε,

Ἄν καὶ δὲν ἔχω νὰ δώσω λόγο σὲ κανένα ποῖα αἰτία μὴ ἀνάγκασε νὰ κόψω στὴ μέση τὴ δημοσίευση τοῦ «Βυσσινίου Τριαντάφυλλου» ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἀκρόπολις», ἐπειδὴ ὅμως ὁ τρυφερός μου φίλος κ. Κ. Χρηστομάνος τρέχει ἀπ' εἰδὼ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, διαδίδοντας πῶς εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ ἀπομίμηση ἀπὸ τὰ διὰ τοῦ φιλολογικὰ σκέττα, μοῖ φαίνεται πῶς πρέπει νὰ δώσω μιὰ τελειωτικὴ ἐξήγηση.

Τὸ «Βυσσινί Τριαντάφυλλο» ἐγὼ δὲν τὸ πρόσφερα στὴν ἐφημερίδα, γιὰτὶ εἶνα ἔργο ὁλότελα τῆς φαντασίας, ὅπως τὸ ἀποκάλεσε ὁ πεθερὸς μου φίλος κ. Κωστής Παλαμῆς, δὲ μποροῦτε νὰ βαρταχτῇ στὰ χέρια ἐκείνου πού με μιὰ πεντάρα θὰ εἶχε τὸ ταυπὲ νὰ μοῦ κἀνῃ καὶ κριτικὴ. Τὸ «Βυσσινί Τριαντάφυλλο» μοῦ τὸ ἀπαίτησε ἡ Διεύθυνση τῆς «Ἀκρόπολις», μοῦ τὸ εἶχε βάλει ζήτημα νὰ μείνω γιὰ νὰ φύγω, καὶ ἀναγκάστηκα νὰ τὸ δώσω.

Τὸ δεύτερον βράδυ, γιὰ νὰ μὴ σὰς τὰ πολυλογῶ, κάποιος κατέθηκε στὸ πιστόριό καὶ με τὸ σφυρὶ στὸ χέρι χάλασε ὁ μίστορας ὅσα κομμάτια τοῦ φανήκαμε ἀνέλαβα, γιὰτὶ λέει ἔκαναν τὴ σύγκριση τοῦ Σωκράτη με τὸ Χριστό. Καλὸ ξημέρωμα. Καὶ νοῦργια πράγματα. Καὶ ὀνομάσανε ἀσέβεια τὸ νὰ πῇ κανεὶς πῶς ὁ Χριστὸς ἦταν γλεντζῆς, ὅταν δὲν εἶναι ἀσέβεια νὰ δημοσιεύουνε παρονομαστικὰ ἀναγνώσματα. Ἐπει-α, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ἕνα ἔργο πού ἐχει δική μου ὑπογραφή, λέει τὴ δική μου γνώμη καὶ ὅχι τῆς ἐφημερίδας, πού δικαίωμα τῆς εἶναι νὰ τὴν ἀρνηθῇ τὴν ἴδια στιγμὴ. Ἄ δὲν τὸ θέλε, ἂς μὴ με ἐκβιάζῃ νὰ μοῦ τὸ βάλῃ στὸ χέρι. Μὰ ἀφοῦ τὸ πῆρε, ἡ Διεύθυνση ἔπρεπε νὰ ἐξερῇ πῶς ἡ φιλολογικὴ ἐργασία δὲν εἶναι δημοσιογραφικὴ ἀρλουμπα.

Σήμερα ἡ χαρὰ μου μεγάλη, γιὰτὶ πρότρεξα νὰ γλυτώσω τὸ χειρόγραφό μου, πού κανεὶς δὲν ξαίει τί θὰ πάθαινε ἴσαμε τὸ τέλος ἀπὸ τὸ ἀδιαπρεπὲς λόγιον» πού τὸ διώρθωσε με τὸ σφυρὶ στὸ χέρι, ἴσως γιὰτὶ τὸ ἀφιέρωσα τοῦ Ψυχάρη...

Αὐτὰ εἶχα νὰ σοῦ πῶ.

Δικός σου

ΠΑΛΑΤΩΝ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα ἀρ. 8. — Γιὰ τὶς ἑπαρχίαις ἀρ. 10.
Γιὰ τὸ ἑξωτερικὸν ἀρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίαις δεχόμενοι καὶ ἐπίμητες (2 ἀρ. τὴν τριμηνία) συνδρομῆς.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν συνδρομητῆς ἢ δὲ στείλει μισθὸν τῇ συνδρομῇ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλον λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κδόκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομίου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλὴ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορῆα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιά (Κρήτη) στὸ Πραχτορ. Ἐφημερίδων Ἰστοῦ κ. Ἀλκιώτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Παραίτηση Ὑπουργοῦ — Ἡ θέση τοῦ κ. Γούναρη — Ἡ Κοινωνιολογικὴ Ἐταιρία — Βασιλικὰ γέλια.

ΕΝΑΣ Ὑπουργὸς παραίτησιν καὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸς αὐτὸς λέγεται Γούναρης καὶ διὰ τὴν παραίτησιν γιὰτὶ μιὰ φόβια καὶ ρουτινιερικὴ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ κουράγιον νὰ τοῦ ἐπιστηρίξῃ τὰ μεταρρυθμιστικὰ του σκέδια — ὁ πολιτικὸς αὐτὸς ἐμφάνεται παραπάνω ἀπὸ καὶ πρὸ βρισκότανε ὄντας Ὑπουργός. Ἐτοί με τὴν παραίτησίν του ὁ κ. Γούναρης ἔβηκε κάθε φόβον ἀπὸ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν ἐχτιμῶν καὶ πού φοβηθήκαμε πῶς τὸ Ὑπουργικὸν θὰ τὸν καταχωνιάσῃ καὶ αἰτῶν, θὰ τὸν ἀφροσύσῃ με τὴ φανερὰ πολιτικὴν περικυκλωσὴν καὶ θὰ τὸν γκρεμίσῃ σὺν αἰσὶ στὸν κομματικὸν καὶ τὸν τοῦ τοῦτο καὶ τὸ τοῦτο ἴσαμε τῶρα σακατεμένοι πολιτικοὶ χαρακτῆρες γκρεμιστήκαμεν.

Ὁ κ. Γούναρης σάθηκε με τὴν παραίτησίν του καὶ οἱ μαγαρινεὲς ἐλπίδες μας ξαναβλαστήσανε. Τὸ οικονομικὸν του πρόγραμμα, τὸ μεταρρυθμιστικὸν, πού μόλις τὴν ἀρχὴν τοῦ δεῖλά δειλὰ μὲς ἔδειξε καὶ πού δὲν ἵκοντο τῆς ἡ φρόβια Κυβέρνησις νὰν τὸ ἐπιστηρίξῃ, δὲ χάνεται ἡ πρώτη ἐπίσημη διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἄνοιαν καὶ ἐγκληματικὴν φροδογία τοῦ ἑλλ. λαοῦ πού θαλαλήσανε τὰ φροδολογικὰ του νομοσκέδια, δὲ σβήνεται. Ὁ σπὸρος ὁ γερός ποῦλεσε δὲ θὰ μείνῃ ἀκαρπὸς σὶναι νὰ καθαριστῇ τὸ χῶμα καὶ νὰ καλλιεργηθῇ — καὶ θὰ γίνοντο δὲ αὐτὰ, γιὰτὶ ἐπιτέλους τὰ λογικὰ ἀγκάδια παραθερίσανε καὶ πάντες ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴν νὰ μᾶς πνέουν.

«Τ' ἔκαμε λέει, τί εἶπες; δὲ θὰ κουφιάσῃς;»
«Ὁχι, δὲν κουφιάζω!»

«Θὰ κουφιάσῃς καὶ θὰ σκάσῃς!»

• Οἱ ἀδερφεὲς ἀδράχτηκαν στὰ χέρια.

Ἡ Φρόσω πού ζύπνησε ἀπ' τὴν ταραχὴν στὴν ἄλλη ἀκρὴν πού κοιμούνταν, τίς εἶδε νὰ κυλοῦνται καλλοπιασμένους στὸ πάτωμα. Ἡ Κούλα ἐβρίζε καὶ ἔσπρωχνε καὶ ἀμύνονταν μονάχα. Σὰ μικρότερη δὲ σήκωσε τὸ χέρι νὰ παντήσῃ στὴς χτυπιές τῆς ἀδερφῆς τῆς.

Ἡ Φρόσω τρώαζε νὰ τίς χωρίσῃ.

* *

Σὰ βγῆκε ὁ ἥλιος, βρήκε τὴν Κούλα σκυμένην στὸ σκαφίδι τῆς. Ἐγινε τὸ θέλημα τῆς Μαριώ, ἔπρεπε νὰ βρῇ τὰ σκουτὰ καὶ νὰ τὰ ρίξῃ στὴ μπουγάδα. Οἱ χοντροδουλεῖς τῆς κούλις ἦσαν κλῆρος ἀποκλειστικὸς τῆς Κούλας καὶ τῆς ἀρραγῆς τῆς πλῆστρας τοῦ πατέρᾳ. Δὲν ἔφτανε μονάχα νὰ τίς κάνουν, ἔπρεπε νὰ τίς κάνουν κούλα ὅποτε καὶ ὅπως ἤθελε ἡ Μαριώ. Ἀλλ' ὅμως δὲν ἔτρωγαν γλυκὸ ψωμὶ στὴν κούλα.

Ἡ Κούλα ἔτριβε, ἔτριβε στὴ σκάφη τῆς με τὰ

ἡ βρώμα τὸ μυρίστηκε. Ἦταν γιὰ νὰ μὴ... γιὰ νὰ μὴ μάθῃ ποῖος τρ... ἔχθηκε...

Ἡ Κούλα τρώαζε ὡς πού νὰ κοιμηθῇ.

Οἱ φύλλοι στὴν ἄλλη κάμρα δὲν ἔφταναν πρὸς ἡσυχίαν καὶ τὴ Μαριώ. Καὶ τοῦτη ἦταν σκαμένη μετὰ τὴ χαλάρωσιν πού τῆς ἔκαμε ἡ ἀδερφή καὶ ἀγριεμένη πρὸς τὸν τρῶπο πού ἔφυγε ὁ ἀρεθωνιστικὸς. Δὲ βλέπει τὴν ὥρα πότε νὰ ξημερώσῃ νὰ τὴν βρῇ καὶ νὰ τὸν μάθῃ πῶς φέρονται, μπροστὰ στὴν Κούλα κούλα. Ἀκούει ἐκεῖ νὰ τῆς πῇ πῶς κοιμᾶται μετὰ τὸ τουρνουά. Κ' ἡ σουσουρά καὶ ἡ ἄλλη γέλασε. Ἄς φεῖξῃ ὁ Θεὸς τὴ μέρα μοναχὰ καὶ ἀκούει καὶ αὐτὴ ὅσα τῆς χρειάζονται. Τὴ νύχτα δὲ θέλησε ἡ Μαριώ νὰ κάμῃ φασαρία, μὴν ἀκούσουν ἀπὸ τὸ βελούχι. Μόλις ὅμως χάραξε, πετάχθηκε σὰ στρίγγλα ἀπ' τὴ σπηλιά τῆς καὶ ἡ δόλια Κούλα, πού δὲ μούστωσε τέλος στὸν ὕπνον, ξαφνίστηκε ἀπὸ τὴν τράβηγμα γερὸ πού ἔνωσε στὸ πόδι.

Ἡ Μαριώ μισόγδυμνη, μετὰ τὰ καλλικὰ ξέπλεγα, μετὰ τὰ μάτια ἀγριεμένα ἀπ' τὴν ἀγρύπνια καὶ πεταχτὰ ἀπ' τὴν κακία τῆς, ἀφικασίδωτη καὶ κουρελιάρα στέκονταν μπροστὰ τῆς.

«Μοῦ μοσκομύσανε! τήρα, τήρα ξεγνιασά! πᾶει ἡ ὥρα γιόμα!»

Ἡ Κούλα μόλις ξεχώριζε στὸ θάμνωμα τῆς χαρᾶς τὸ τρομαχτικὸν σκιάχτρο τῆς ἀδερφῆς τῆς. Παράξενον, ἢ σουδερὴν μύτη τῆς τῇ φόβισε καὶ αὐτὴ, ὅπως ψῆς τὸ βράδυ τὸν ξάδερφον κάτω στὴν αὐλόπορτα. Ἐτριψε τὰ μάτια καὶ ἔκαμε νὰ ζυστῇ.

«Θὰ σ' κωθῇς, μουρὴ ἢ ὅχι, σοῦ εἶπα;» ρέκαζε ἡ Μαριώ.

«Ἄ! νὰ χαθῇς, μετὰ τρώαζες...», μουρμούρισε ἡ Κούλα καὶ ξαπλώθηκε ξανά.

«Τρομασμένη! Ἀἰκοῦς ἐκεῖ, τὸ χάλασαν τὸν ὕπνον!»

Ἡ Κούλα ἔλεισε πάλι τὰ μάτια.

«Τήρα τ' βρώμα, δὲν αἰκοῦσαι!» μουρμούρισε ἡ Μαριώ, κλωτσώντας τὴ μετὰ τὸ γδυμνὸ τῆς πόδι στὸ πλεῦρον.

«Φέβγα, σοῦ εἶπα, ξεφορτώσου με! ζύπνησες μ' ὁρεῖν θαμπὰ θαμπὰ».

«Θαμπὰ, θαμπὰ... βέβαια θαμπὰ! ψῆς μόκατος ὡς τὰ μεσανυχτὰ! τὰς τῶς πῶς ἔχεις σήμερα νὰ κουφιάσῃς!» ἔδωσε δεύτερη, τρίτη κλωτσιὰ ἡ Μαριώ.

«Δὲν ἔχω νὰ κουφιάσω τίποτα! ἄφες με, ξεφορτώ' με, σοῦ εἶπα», φώναζε καὶ ἡ Κούλα μισοσηκωνόμενη.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ σ' ένα Κράτος μωφλούζικο που τοιμάζε-
ται για δεύτερη χρεωκοπία (καθώς μολογθήκανε επισημό-
τητα τη Δευτέρα μέσα στη Βουλή), δεν είναι ούτε τόσο ζη-
λευτός, ούτε τόσο τιμητικό αξίωμα. Νά, γιατί λαχταράμε
να θελήσει δώ κι όμπρός να μείνει ΜΟΝΟΣ ο κ. Γούναρης
μέσα σ' τη Βουλή, χωρίς ν' ανήκει σε κανένα κόμμα, ιδρύον-
τας ούτως το πρώτο άπρόσωπο πολιτικό κόμμα, που νάντι-
προσωπώσει κάποια άρχή όρισμένη και που να πολεμάει
λυσσασμένα όλα τα προσωπικά κόμματα.

Με τήν παραίτησή του ανυψώθηκε σήμερα και είναι ή
καταλληλότερη ψυχολογική στιγμή σήμερα να μιλήσει
άπευθείας στο λαό και ν' ακουστεί. Δεν πρέπει να χαθεί ή
περίφημη αυτή εύκαιρία. Λίγο θάρρος χρειάζεται και λίγη
επιχειρηματική αποφασιστικότητα. * Ας τα παίζει όλα για όλα
ο κ. Γούναρης. * Η στο βάθος ή στο ύψος. * Η θα σώσει
αυτόνε το δυστυχισμένο λαό και θ' αντεθεί εκεί που σπρώχνει
ή τίμια φιλοδοξία κάθε καλοσυνείδητο πολιτικό, ή θ' αργήσει
να ξαναγίνει ύπουργός. * Η ζημιά είναι τιποτένια όταν κα-
νείς συλλογιστεί πόσο σημαντικά είναι ή ώφέλεια.

*

ΠΡΩΤΗ φορά, μπορεί να πει κανείς, το περασμένο Σα-
βατόβραδο κάτω στον Πειραιά, μιλήθηκε ή 'Αλήθεια στο
Λαό. Μερικοί από λείνους που ιδρύσανε την «Κοινωνιολο-
γική 'Εταιρία» κατεβήκανε κάτω στον Πειραιά, και κεί,
σε μία μεγάλη σάλα, μπροστά σε χίλιους περίπου ανθρω-
πους του λαού, ξεγύρισαν το σκοπό της 'Εταιρίας κι απο-
δείξανε έλοκάβατα στο Λαό πόσο μεγάλη ζημιά του γίνε-
ται με το να μ'ήν έχει δικούς του αντιπρόσωπους μέσα στη
Βουλή, βγαλμένους από τα ίδια του τα σπλάχνα—αντιπρό-
σωπους που να τον πονάνε και να διαφεντεύουν τα χίλιο-
πατημένα δίκια του.

Οι τρεις ρήτορες, Παπαναστασίου, 'Αραβαντινός και
Πετμεζάς, έπιστήμονες τέλεια μορφωμένοι κ' οι τρεις κι
άνθρωποι με όρχες και με χαρακτήρα, καταφέρναν με χει-
ροπιαστά παραδείγματα, κι όχι με κούφιας ρητορείας, να
πείσουνε τους άκρατους τους, πως καιρός είναι πια ο λαός να
σπάσει τις αλυσίδες της πολιτικής του και κοινωνικής
ακαδησίας και να βάλει λεύτερος και χειραφετημένος προς
την πρόοδο, χειραφετώντας σύνορα και το Κράτος που το
ξεμεταλλεύουνται σήμερα τα προσωπικά κόμματα, ξευπερα-
τώντας όλα τους τα σφέροντα μιανής όρισμένης κοινωνι-
κής τάξης.

Η γιορτή—γιατί, αλήθινά, γιορτή μπορεί να την πει
κανείς—πούγινε το περασμένο Σαβατόβραδο κάτω στον
Πειραιά, μπορεί να χαρακτηριστεί και για ροδοχάρμα της
λεύτερης σκέψης και του πολιτικού μας ξαναγεννημού.
Κάθε Σαβατόβραδο έταίροι της «Κοινωνιολογικής 'Εται-
ρίας» θα κατεβαίνουνε κάτω στον Πειραιά και θα κάνουνε
διάλεξη στο λαϊκό κέντρο.

*

ΑΠΟ την «'Ακρόπολη» της Τρίτης μαθαίνουμε πως ο
Βασιλιάς μας ξεκαρδίστηκε όταν άκουσε τις άστείες διάδο-
σεις γι' αντιδυναστικό κίνημα. Πολύ καλά έκαμε και γέ-
λασε. Γέλασανε και μείς, γιατί τέτοιο κίνημα, για σήμερα

τουλάχιστο, το βρίσκουμε κομικό κι άνώφελο. * Όταν όμως
κανείς ξετάσει κάπως βαθύτερα τα πράματα, του κόβονται
τα γέλια, όσο χωρατατζής και γλεντζές κι αν είναι. Το
αντιδυναστικό κίνημα μπορεί ν' είναι για γέλια. Τα γενικά
 όμως χάγια μας, τα σημερινά, είναι άδύνατο ν' αφήνουμε στα-
γνά τα μάτια κεινού που ψάχνει και βρίσκει τις άφορμές
της τόσης μας κακορίζικας.

* Οτότο όσοι βρίσκονται σιμώτερα στο Θρόνο, σφύρο
έχουνε να βλέπουν το Βασιλιά να γελάει και γι' αυτό του
τα παρουσιάζουνε όλα ροδοκόκκινα.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΩΡΑΙΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Κ' ήρθα σε σένα, άκρογαλιά, σε σένα ήρθα με ή μέρα
Ζητώντας τους φωτόλουστους και τους ωραίους καιρούς,
Ζητώντας ξαγναντέματα με δρόματα του αϊθέρα...
Νάναγαλλιάσουν πόθησα μάτια, καρδιά και νούς.

Μα ό κρέμα! Τόν περιζώσε τόν ούρανό μαυρίλα
Κι όλα τα πάντα σκέπασε προδότρα ή καταχνιά.
Μόνο οι σταγόνες έσφουσαν μονότον' άπ' τα φύλλα
Κ' έπ' ανατριχίλασμα έκανε και μίαν άπελπισιά.

Φίλε, καθήσασ' άπ'αγαυό στήνρόλιμο και μου έλεες
'Όσα γεννιούνται μέσα μας κι όσα είναι κάτω έδω,
'Αγάπες, έργα, όνείρατα και λογισμοί και λύπες,
'Έχουνε κάτι άπ' τόν ωραίο και το νεκρό καιρό.

Γενεύη, 1909.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Φίλε Νουμά,

Τα σκουριασμένα και τα συχαμερά καλαμπού-
ρια, που κάθε που βγαίνει βιβλίο στη Δημοτική
άκούονται, οι είρωνες και οι περιγραφές των έξω
φύλλων και των τυπογραφικών χαρακτήρων, που
καιρόν είχαμε να τις άκούσουμε, ξαναφανερωθήκαν
μαζί με τόν «Περθεινώνα»: Ad perpetuam rei
memoriam.

Δέν περίμενα βέβαια επαινούς ή εύκας για το
μέλλον ή εκφράσεις συμπαθείας και εσθ' ή συγχα-
ρομεν» από την «'Εστία» κλπ. —Τι να τα κάνω;

Περίμενα όμως κάποιο σεβασμό για το έργο
αυτό· κάποιο σεβασμό γι' τα περιεχόμενά του· κά-
ποιο σεβασμό επιτέλους για τα έργα του Πηλαμά,
του Νιρβάν, του Πορφύρα, του Βλαχογιάνη, του
Ροδοκανάκη, του Περγιαλίτη...

για ν'άρθουν, παράτησε το πλύσιμο κι ανέθηκε στην
κούλα. Κοίταζε άπ' το παράθυρο· άδειο άκόμα το
βελούχι· ο νοικιαστής του φόρου κάθονταν σ' ένα
τραπέζι μόνος. Κατέθηκε πάλι στη σκέψη της, για
να ξαναβθί σε λίγο. Τώρα είχε τέσσερες υπαξιω-
ματικούς. 'Εκείνος όμως δέν ήταν. Ποιος εκείνος;
'Ο Μάνθος της ή ο άγνωστος λοχίας; Η Κούλα
δέν είχε καθαρά στο νού της ποιόν γύρισε το μάτι
της.

Κατέθηκε και πάλι στη δουλειά της. 'Ότο να-
ποστρώση το κοφίνι, ανέθηκε ξανά δυό τρεις φορές
μ' έλο το φόβο που είχε νάπαν-κθθ με τη Μαριώ
και να πιστώ μαζί της, γιατί άφινει τη δουλειά
της. Μάταια όμως· εκείνος δέν είχε έρθει άκόμα.
'Όταν σκέπασε τα ρούχα με το σταχτοπάνι κι ά-
δειασε τις στερνές μπικιόνες με την άλυσίδα, ή
καρδιά της άνάπνευσε Μπορούσε πια να τρέξη άπάνω
δίχως έγνια. Άρκατέλανε με πηδήματα τη σάλα.
Είχε ξεχάσει έλο τόν πρωινό της πόνο κ' έτρεχε σά
να ρεχε στην άγκαλιά τ'άγαπητένου. Νάτος, τώρα
ήταν καθισμένος στο βελούχι. Η Κούλα έκαμε να
χωρήσει έξω στο μπαλκόνι, μα ξάφανα έπεσε το
μάτι της στη ντυμασιά της, όπως ανέθηκε άπ' το
πλύσιμο, και στάθηκε. Η σάλα, που ήταν μέσα ή

έ μου φαίνεται σωστό να χαρακτηρίζουν ένα
βιβλίο άχρηστο έπειδή είναι γραμμένο στη Δημο-
τική. Είναι μαλλιαρό σου λένε. (Τι συχαμένη πια
λέξη). Είναι μαλλιαρό και

Nec vivere carmina possunt quae scri-
buntur... μαλλιαρόπους ! !

'Εμένα δέ με πειράζουν αυτά· μα για τους
συνεργάτες μου άς μπουν αυτές οι γραμμές.

Με άγάπη

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΦΤΑΣΤΡΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΞΑΝΑΓΙΝΗΤΑΙ ΚΟΥΒΕΝΤΑ

Χανιά, 12 του Φλεβάρη

'Αγαπητέ μου Νουμά,

'Επιμένεις λοιπόν να σε γνωρίσω με τόν κ. Ε
πουγραψε·σε κάποια έδω έφημερίδα το αντιμαλλια-
ρώτατο χρονογράφημα «Γιά να γίνΗται κουβέντα»;
'Ορίστε τον. Είναι άπό δώ ο κύριος πανηγιώτατος !
Τι γελάς; Σου φαίνεται παράξενο πως ένας τέτοιος
άνώτερος υπάλληλος του Θεού δέ φορεί ράσο; 'Εν-
νοια σου κ' ή άγιωσύνη του—βηθείά μας—δέν
έχει ανάγκη άπό φαροδωμάκια για να φανεί. Είναι
μέσα στο αίμα του κι άχιτιδοβολά άπό έλο του το
είναι κι άπό τη θεόπνευστη άκόμα φαλάκρα του.
Πρέπει να τονε δείς κορδατό, καμαρωτό να κατε-
βαίνει τα έμπορικά και να σκερπάζ με τόση χάρη
ζερωδέα το γέλιο του και τα καθημερινά του
για να νοιώσεις τί άπέραντες άποθήκες καλοκαγα-
θίας έχει μέσα του ο παμμακάριστος. Θωρείς τονε;
Δυό βήματα να κάνετε μαζί άμείσως θα κολλήσει
άπάνω σου άπό τρυφεράδα και θα σ' άγκαλιάσει με
τα παχουλά και πατριαρχικά χεράκια του. Ποτίς
του δέν έγαμάρισε τετραδοπάρασκο. Πάντα βάζει
κάλη για έφορας και τη μεγαλοδομαάδα νυχτοζη-
μερώνεται στην έκκλησιά. Οι κακίς γλώσσες των
λαδικών, π' αναθεμά τα, έχουνε να πούνε πως ή σε-
δασμότη του καμιά φορά το παρακάνει, όταν στους
νυμφίους πάει και χώνεται μέσα στις γυναίκες και
σιγοψάλνει και κάπου-κάπου, καθώς διαβάζει με το
κεράκι σκυμμένος στη σύνή του, άναδουσε, λέει,
παράξενα τα μούτρα του. Βρί χριστιανοί, ο άνθρω-
πος πάει εκεί για περισσότερη ήσυχία κι αν ξερο-
κοκινίζει καμμιά φορά είναι άπό τη σύγχυση, που
παίρνει, άκούοντας τις γυναίκες να κουβεντιάζουνε
τέτοιες ώρες για τα κουλουράκια τους, οι συχαμένες.
'Επειτα το κάτω-κάτω της γραφής τί κι αν κυνη-

Κούλα, είχε το μπαλκόνι μοναχό άνοιγμα προς το
βελούχι· στο χειμωνιάτικο, που ή... κητακεί παρά-
θυρο, κάθονταν ή Μαριώ κ' έκαμε κ' ή Κούλα δέν
ήθελε νάπαντηθί μ' αυτόν. Γρήγορα γρήγορα πέρασε
το φουστάνι της, ποδ-θηκε και βγήκε στο μπαλ-
κόνι.

Τα μάτια του έπεσαν, καρφώθηκαν άμείσως
άπάνω της κ' ήταν έτοιμη κι αυτή να του χαμο-
γελάσει, μα ή ματιά του Θόδωρου Μανλίου, που κά-
θονταν πάλι στο ίδιο τραπέζι, την έκοψε. «Γιατί;
Γιατί;» είπε μέσα της χωρίς να καταλάβη. Γι'
αυτόν λοιπόν λαχταρούσε όλη την άύγη ή καρδιά
της κάτω στην αύλή, μπροστά στη σκάφη της;
Γι' αυτόν να δθ αυτόν βιάζονταν τότε να ρίξη τη
μπουγάδα;

Σ' ένα τραπέζι του βελουχιού κάθονταν ο 'Αχι-
λέας Σκαλτσουργωργός και μόλις ξαγνάντισε κι
αυτός την Κούλα να προβάλλη ξανακείνη, ροδοκό-
κινή άντικρη στο μπαλκόνι, τού κόπηκε ή μιλιά
και στήλωσε το μάτια άπάνω της. 'Ο Θόδωρος
Μανλίου τόν ένωσε και κίταζε κι αυτός προς το
μπαλκόνι. Η Κούλα τρώαζε και θύμωσε. 'Εκεί
που βρήκες κι αυτός! Σά να μη μας φτάνη ο έλ-
λος μοναχός του, έχομε και τούτον το μεθύστακα.

μάτια δακρυσιμένα. Δέν είχε που άλλο άπ' τα
κλάματα να ξεθυμάνη. Με τόν καυγά και με την
ταραχή του λησμόνησε για μία στιγμή και το νεό-
φερτο λοχία και το ζωνάρι του και την έλιξ στο
μάγουλο και το τραγούδι της νύχτας. 'Από την
άυπνιά ήταν βαρύ και το κεφάλι της, ο άέρας της
αυγής ψυχρός, το νερό της σκάφης κρύο, ή γις που
πατούσαν οι φτέρνες τη κρύα κι αυτή. 'Όλα ψυχρά
και κρύα. Η καρδιά της άνατριχιάζε· όλη ή λα-
χτάρα κ' ή ήδονή, που τη γέμιζε ψές τη νύχτα στο
μπαλκόνι, είχε σβυστεί και ξεχαστεί στην τραχεία
κι άχαρη καθημερινή ζωή, που έρχισε πάλι σήμερα
πρι ν' φωτίση καλά καλά ή μέρα.

Μα άμα ο ήλιος έδωσε κι άρχισε ο άέρας να
ζεσταίνει, άμα τα μπράτσα έρχισαν νάναθουν με
το τρίψιμο στη σκάφη και το αίμα κυκλοφόρεσε
ξανά, άρχισε κ' ή ψυχή και θερμάνει και τυχτιά
νακούσε τα πουλιά που κελαιδούσαν στη μελικοκά—
τά ίδια που ξελόγιαζαν έναν καιρό τη Φρόσω, ο
λογισμός ήρθε ξανά στο δρόμο του κ' ή καρδιά έ-
τρεμε πότε νάκούση τη σάλπιγγα, που θάλυε την
άναφορά στο κάστρο κ' οι λεβέντες του θα γέμιζαν
άντικια το βελούχι. Τέλος την άκουσε κι άφου
πρόσμενε όση ώρα λογάριάζε πως τούς χρειαζόνταν